

FIȘA DISCIPLINEI

Sociologia grupurilor mici

2025/26

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3 Departamentul	Sociologie și Asistență Socială în Limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Sociologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Sociologie. (l.m.)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sociologia grupurilor mici						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. Veres Valér						
2.3 Titularul activităților de seminar	Veres Valér						
2.4 Anul de studiu	II si III	2.5 Semestrul	4 sau 6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 Din care: curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 Din care: curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual		47			
3.8 Total ore pe semestru		75			
3.9 Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sala de curs, proiector, pc, tablă
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sala de curs, proiector, pc, tablă

6.1 Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Cognitive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să descrie și să înțeleagă semnificațiile conceptului de grup în științele sociale, precum și noțiunile subordonate; - să discrimineze și să înțeleagă deosebirile dintre tipurile de teorii și metode de cercetare utilizate în studierea grupurilor umane; - să descrie și să explice ideile de bază ale perspectivei psihosociologice asupra fenomenelor și proceselor de grup, precum facilitarea și lenevirea socială, influența socială, comunicarea de grup, relațiile socioafective, conducerea grupurilor, cooperarea și conflictul, performanța de grup, relațiile intergrupuri ; - să descrie procedurile experimentale utilizate în studierea proceselor și fenomenelor de grup; <p>Instrumental – aplicative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze instrumentele și procedurile metodologice în mod original pentru aplicații practice în situații de grup naturale; - să utilizeze ideile învățate în formularea și operaționalizarea unor teme de cercetare referitoare la grupurile din mediul natural
Competențe transversale	<p>Competențe specifice de tip transversal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să se raporteze corect din punct de vedere etic la potențialii subiecții de cercetare; - să problematizeze statutul etic al procedurilor experimentale utilizate în studierea grupurilor. • Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă • Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională • Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>C3.Studentul/Absolventul elaborează și proiectează măsuri de intervenție, programe, strategii și politici sociale pe baza terminologiei, metodelor și paradigmatelor specifice.</p> <p>C10.Studentul/Absolventul identifică nevoile specifice ale grupurilor țintă.</p>
Aptitudini	<p>A3. Studentul/Absolventul dezvoltă și aplică strategii de rezolvare a conflictelor și problemelor sociale, identificând totodată modele pentru a prezice comportamentul uman.</p> <p>A10. Studentul/Absolventul creează și monitorizează programe de diversitate și incluziune pentru a asigura un mediu de lucru echitabil și reprezentativ.</p>

Responsabilități și autonomiile	R.3. Studentul/Absolventul analizează datele empirice și evaluează critic și constructiv demersurile de cercetare socioculturală. R.3. Studentul/Absolventul analizează datele empirice și evaluează critic și constructiv demersurile de cercetare socioculturală.
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește familiarizarea studenților cu teoriile și conceptele referitoare la formarea, funcționarea și dinamica grupurilor, precum și la structurarea relațiilor intragrupale și intergrupale. Cursul urmărește, de asemenea, asimilarea de către studenți a unor metodologii specifice studierii vieții de grup, a cunoștințelor de bază privitoare la fenomenele psihosociale specifice grupurilor, precum normalizarea, conformarea, supunerea la autoritate, privitoare la mecanismele de urgență a liderului, precum și la interacțiunile intergrupului, cunoștințe care să le permită și aplicarea acestora la studii și intervenții practice.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Înșușirea unor cunoștințe și abilități de analiză a proceselor de grup, conform tematicii disciplinei</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere în problematica identității grupurilor 2. Ce este un grup <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Caracteristici definitorii ale grupurilor mici (psihosociale) 2.2. Tipurile de grupuri studiate de psihologia socială și caracteristici ale acestora: grup primar; grup secundar; grup de apartenență; grup de referință; grup formal; grup informal; grup planificat; grup emergent 3. Individul și presiunea situațiilor <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Caracteristici sociale și culturale ale grupurilor naturale 3.2. Experimentul falsei închisori de la Stanford 3.3. Uniformizare și dezindividualizare psihologică 4. Caracteristicile principale ale schimbării comportamentului individual în situații de grup <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Psihologia tiraniei; responsabilitate individuală 4.2. Abuz administrativ și exercitarea puterii în grupuri 5. Funcții ale grupurilor în raport cu membrii lor și cu societatea în ansamblu <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Grupul ca mediu de realizare a nevoilor psihologice; 5.2. Grupul ca mediu și agent al socializării; 5.3. Grupul ca sursă pentru identitatea socială multiplă 6. Status-rolurile și normele în dinamica grupurilor <ol style="list-style-type: none"> 6.1. caracteristici structurale ale grupurilor; 6.2. Status și rol; rol centrat pe sarcină; rol centrat pe relații; normele de grup 7. Etapele evoluției grupurilor emergente 8. Studiarea experimentală a proceselor de grup: <ol style="list-style-type: none"> 8.1. Situații experimentale 8.2. Sarcini experimentale în studierea performanțelor de grup 9. Facilitarea socială <ol style="list-style-type: none"> 9.1. Studiarea experimentală a fenomenului de facilitare socială 9.2. Teorii explicative: simpla prezență, teama de evaluare, distragerea atenției-conflict.

	<p>10. Lenevirea socială</p> <p>10.1. Studierea experimentală a fenomenului de lenevire socială</p> <p>10.2. Factori cauzali ai lenevirii sociale</p> <p>11. Efectul de normalizare în situații de grup</p> <p>11.1. Experimentul lui Sherif: efectul autocinetic și ambiguitatea cognitivă.</p> <p>11.2. Cauze și consecințe ale apariției normelor în grupuri.</p> <p>12. Conformarea socială</p> <p>12.1. Experimentul lui Asch: majoritatea unanimă și presiunea implicită.</p> <p>12.2. Factorii care influențează procesul de conformare la normele majorității</p> <p>12.3. Consecințele sociale ale conformării la normele grupului</p> <p>13. Obediența</p> <p>13.1. Contexte facilitatoare ale apariției obedienței</p> <p>13.2. Experimentul lui Migram: presiunea explicită și delegarea responsabilității (starea agentică).</p> <p>13.3. Cauzele culturale și situaționale ale obedienței</p> <p>13.4. Factorii care produc sau reduc supunerea la autoritate; Rolul suportului social și nesupunerea.</p> <p>13.5. Consecințele sociale ale suspunerii la autoritate</p> <p>14. Discutarea manifestării fenomenului influenței sociale (normalizare, conformare și obediență) în contexte și situații contemporane pornind de la vizionarea unui film documentar care are ca temă comportamentul uman în situații de grup.</p>
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
2. Definierea grupurilor și tipuri de grupuri	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
3. Categorizarea socială	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
4. Caracteristici și funcții ale grupurilor	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
5. Performanța individuală și de grup. Facilitare și lenevire socială	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
6. Influența socială (I): Normalizare și conformare socială	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
7. Influența socială (II): Supunerea la autoritate (obediența)	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
8. Influența socială în contextul dinamicii grupurilor	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	

9. Comunicarea interpersonală și de grup. Structuri și rețele grupale	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
10. Relațiile socioafective în grupurile mici. Climatul psihosocial al grupurilor.	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
11. Liderii și conducerea grupurilor.	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
12. Relațiile intergrupuri (I): identitate și conflict	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
13. Relațiile intergrupuri (II): stereotipuri, prejudecăți și discriminare	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	
14. Sinteza: Procese și fenomene de grup. Dinamica grupurilor mici. Evaluarea cursului.	Expunere, prezentare power-point, întrebări de reflecție, discuții	

Bibliografie

Iluț, P. (2004) *Valori, atitudini și comportamente sociale*, Iași: Ed. Polirom. (cap. 4: “Procese și comportamente grupale”)

Allport, G.W. 1999 (1977) *Az előítélet*. Budapest: Osiris

Csepeli Gy. 1996. *Szociálpszichológia*. Budapest: Osiris, 189-203 455-533.

Csepeli, Gy., Prazsák, G., Murányi I. 2011. *Új tekintélyelvűség a mai Magyarországon: társadalmi csoportok hierarchiájának látásvizonyai*. Budapest: Apeiron

Hunyady, Gy. 2003. *Társadalomkritikus szociálpszichológia: John Jost tanulmányai*. In Jost, J. 2003. *Őnalávetés a társadalomban: a rendszerigazolás szociálpszichológiája*. Budapest: Osiris. pp. 9-26.

Mead, G.H. 1973. *Az én*. In *A pszichikum, az én és a társadalom*. Budapest: Gondolat. pp. 173-286

Sherif, M. Normaképződés csoport-szituációban. In Hunyady, Gy. (szerk.) *Szociálpszichológia*. Budapest: Gondolat. 1973. 233-250

Sidanius, J., Pratto, F. 2005. *A társadalmi dominancia*. Budapest: Osiris. pp. 41-123.

Síklaki I. 2010. *Előítélet és tolerancia*. Budapest: Akadémiai Kiadó

Ajánlott irodalom:

Hunyady, Gy., Hamilton, D.L. Lan Anh, N.L. (szerk.) 1999. *A csoportok percepciója*. Budapest: Akadémiai Kiadó

Veres V. 2005. *Nemzeti identitás Erdélyben, szociológiai olvasatban*. Budapest: Akadémiai kiadó.

Veres V. - Papp Z A 2012. *Szociológiai mintázatok Kisebbségkutató Intézet Kiadója, Kolozsvár*

Veres V. 2020 *Az erdélyi magyar fiatalok nemzeti identitása, csoportattitűdjei [The national identity and group attitudes of ethnic Hungarians from Transylvania/ Romania]*. In: Veres V. (coord., 2020): *Erdélyi magyar ifjúság-- szociológiai jellegzetességek és változások 2001 és 2016 között*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. 109-145 p/

Veres V. 2024. *Etnikai ellentétek, konfliktusok és előítéletesség romák és nem romák között*. In: Székely L. — Illyés Sz. (eds.): *Aranypántok. Magyar romák és hátrányos helyzetűek a Kárpát-medencében*. MCC Press, Budapest.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul pregătește studenții pentru o bună cunoaștere a proceselor de formare și evoluție a grupurilor, solicită coroborarea cunoștințelor de la alte materii, precum și analiza critică a situațiilor empirice observabile de către studenți. Aceștia sunt capabili să contribuie la formarea unor diagnoze organizaționale atât privind dinamicile intra organizaționale. Activitățile dezvoltă gândirea critică și abilitățile de cercetare empirică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

